

Народна банка Србије

PREGLAD DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

27–31. maj 2024.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Maj 2024.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 31. 5. 2024.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	5.277,51	-0,51%	25,03%
Dow Jones Industrial	SAD	38.686,32	-0,98%	17,01%
NASDAQ	SAD	16.735,02	-1,10%	27,74%
Dax 30	Nemačka	18.497,94	-1,05%	16,68%
CAC 40	Francuska	7.992,87	-1,26%	11,99%
FTSE 100	Velika Britanija	8.275,38	-0,51%	10,48%
NIKKEI 225	Japan	38.487,90	-0,41%	23,56%
Shanghai Composite	Kina	3.086,81	-0,07%	-3,68%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	3,09%	0,9	37,5
	10y	2,66%	8,0	41,4
Francuska	2y	3,16%	0,7	27,7
	10y	3,14%	8,1	32,9
Španija	2y	3,27%	-2,0	27,5
	10y	3,39%	4,7	10,9
Italija	2y	3,57%	-1,8	15,2
	10y	3,98%	8,9	-10,9
UK	2y	4,41%	-9,0	11,6
	10y	4,32%	5,7	20,2
SAD	2y	4,90%	-5,3	55,4
	10y	4,50%	3,4	90,5
Kanada	2y	4,18%	-5,2	-2,6
	10y	3,63%	3,1	47,2
Japan	2y	0,40%	6,4	46,1
	10y	1,06%	6,4	64,6

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,0847	0,00%	0,81%	USD/EUR	0,9219	0,00%	-0,81%
EUR/GBP	0,8521	0,03%	-0,74%	USD/GBP	0,7855	0,03%	-1,55%
EUR/CHF	0,9798	-1,20%	0,40%	USD/CHF	0,9033	-1,20%	-0,42%
EUR/JPY	170,50	0,17%	14,16%	USD/JPY	157,18	0,17%	13,25%
EUR/CAD	1,4799	-0,10%	2,34%	USD/CAD	1,3643	-0,10%	1,51%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca *

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,89%	-1,8	74,5	5,34%	2,0	26,0	5,20%	0,0	77,2	1,45%	-0,6	0,8
1M	3,72%	-7,5	50,7	5,33%	0,2	15,6	5,21%	-0,1	67,4	1,45%	0,1	2,2
3M	3,79%	-2,3	32,3	5,34%	0,0	6,6	5,20%	-0,1	43,8	1,51%	-1,3	20,6
6M	3,75%	-3,5	2,4	5,31%	-0,2	2,9	5,17%	0,2	14,7	1,61%	-0,8	51,6
12M	3,71%	-1,8	-16,4	5,20%	0,2	13,9	5,08%	2,0	-17,7	1,65%	0,0	110,5

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T2 (u %)
Evropska centralna banka	4,00*	0,25	14. 9. 2023.	6. 6. 2024.	3,75
Federalne rezerve SAD	5,25–5,50	0,25	26. 7. 2023.	12. 6. 2024.	5,25–5,50
Banka Engleske	5,25	0,25	3. 8. 2023.	20. 6. 2024.	5,25
Banka Kanade	5,00	0,25	12. 7. 2023.	5. 6. 2024.	5,00
Narodna banka Švajcarske	1,50	-0,25	21. 3. 2024.	20. 6. 2024.	1,25

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 4,50%).

Kurs EUR/USD

Tokom izveštajnog perioda, kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0788 do 1,0889 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0816 do 1,0875 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

U ponedeljak se kurs EUR/USD uglavnom kretao oko nivoa od 1,0850 američkih dolara za evro bez većih dnevnih oscilacija, a usled iščekivanja podataka o inflaciji u SAD i zoni evra, koji su objavljeni kasnije u toku nedelje. Tokom dana, objavljen je podatak o *IFO* indeksu poslovne klime u Nemačkoj, koji je u maju ostao na nepromenjenom nivou, na 89,3. Pored toga, glavni ekonomista ECB-a Lejn izjavio je da, ako ECB zadrži kamatne stope na restriktivnom nivou previše dugo, rizikuje da se inflacija u srednjem roku nađe ispod ciljanog nivoa, što bi zahtevalo korektivnu akciju u vidu nekoliko uzastopnih smanjenja kamatnih stopa.

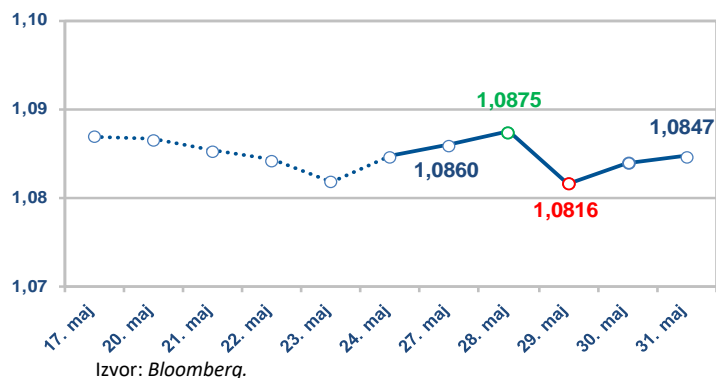
Narednog dana objavljena je anketa potrošača koju sprovodi ECB, prema kojoj su medijalna očekivanja inflacije za narednu godinu dana u aprilu smanjena sa 3,0% na 2,9%, u skladu sa očekivanjima, čime su se našla na najnižem nivou od septembra 2021. godine. Inflatorna očekivanja za naredne tri godine takođe su smanjena sa 2,5% na 2,4%. Kasnije tokom dana objavljen je indeks poverenja potrošača u SAD, koji je u maju povećan sa 97,5 na 102,0. Valutni par se tokom dana kretao oko nivoa od 1,0880 američkih dolara za evro, **dok je na kraju dana završio na nivou od 1,0875 američkih dolara za evro, što predstavlja najvišu zabeleženu vrednost na zatvaranju tokom posmatrane nedelje.**

Kurs EUR/USD izveštajni period završio na istom nivou na kojem je bio krajem prethodne nedelje

U sredu je evro inicijalno ojačao prema dolaru nakon objavljivanja podatka o inflaciji u Nemačkoj, koja je, prema preliminarnim podacima, u maju u odnosu na isti mesec prošle godine, iznosila 2,8%, nakon 2,4% u aprilu (očekivano 2,7%). Međutim, u drugoj polovini dana, **dolar je jačao prema evru, pre svega usled zabeležene slabije tražnje za obveznicama na aukcijama američkog Trezora**, što je dovelo do rasta prinosa na državne obveznice SAD i (posledično) do jačanja dolara. **Kurs EUR/USD se na kraju dana našao na nivou od 1,0816 američkih dolara za evro, što ujedno predstavlja i najnižu zabeleženu vrednost na zatvaranju tokom posmatrane nedelje.** Nakon zatvaranja evropske sesije trgovanja, objavljen je izveštaj FED-a o tekućim ekonomskim uslovima, u kome se navodi da su visoke kamatne stope i strogi uslovi finansiranja nastavili da utiču na usporavanje rasta obima kreditiranja.

U četvrtak je dolar oslabio prema evru nakon objave druge procene stope rasta BDP-a za prvo tromesečje, koja je iznosila 1,3% u odnosu na prethodno tromesečje (anualizovano), nakon 1,6% (koliko je iznosila prema prvoj proceni). Pored toga, objavljen je podatak o broju novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, koji je tokom nedelje koja se završila 25. maja povećan sa 216 hiljada na 219 hiljada (očekivano 217 hiljada). Tokom dana je objavljena i stopa nezaposlenosti u zoni evra, koja je u aprilu smanjena sa 6,5% na 6,4%, čime se našla na istorijskom minimumu.

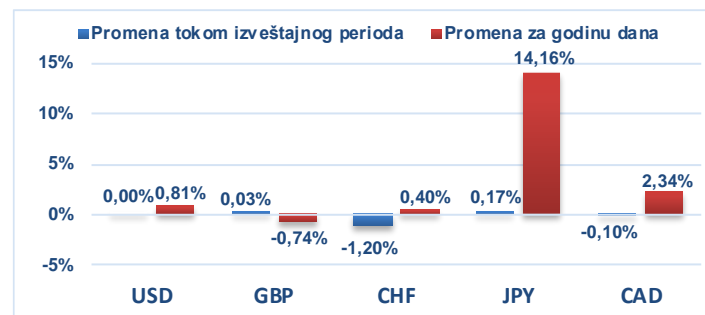
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Poslednjeg dana nedelje evro je ojačao prema dolaru nakon objavljivanja podataka o inflaciji u zoni evra, koja je na godišnjem nivou iznosila 2,6% (očekivano 2,5%), nakon što je u aprilu iznosila 2,4%. Kurs EUR/USD nastavio je rast, nakon objavljivanja stope rasta *PCE* deflatora u SAD, koja je na godišnjem nivou ostala nepromenjena (2,8%), dok je lična potrošnja porasla za 0,2%, ispod očekivanja (0,3%), nakon rasta od 0,7% u martu, a realna potrošnja je smanjena za 0,1% (očekivan rast od 0,1%), nakon rasta od 0,4% prethodnog meseca.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0847 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD smanjeni su na delu krive do pet godina, dok su na dužim ročnostima blago povećani. Prinos dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 5 b.p., na 4,90%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 3 b.p., na 4,50%.

Tokom izveštajnog perioda objavljeni su podaci o inflaciji, koji su bili većinom u skladu sa očekivanjima, ukazavši da je, nakon iznenađenja početkom godine, inflacija nastavila da se kreće u skladu s projekcijama FED-a. Objavljeni podaci ukazali su i na usporavanje lične potrošnje u SAD, što bi u narednom periodu moglo doprineti smanjenju inflatornih pritisaka. Ipak, do većeg pada prinosa nije došlo, kako su tržišni učesnici i dalje oprezniji po pitanju daljeg kretanja inflacije. Aukcije Američkog trezora zabeležile su slabu tražnju, što je sredinom nedelje dovelo do rasta prinosa na dužem delu krive.

Stopa rasta *PCE* deflatora u SAD u aprilu iznosila je 0,3% u odnosu na prethodni mesec, u skladu sa očekivanjima, nakon rasta od 0,3% u martu. Stopa rasta u odnosu na isti mesec prethodne godine iznosila je 2,7%, u skladu sa očekivanjima, nakon 2,7% s kraja prethodnog meseca. Bazni *PCE* indeks u aprilu je povećan za 0,2% u odnosu na prethodni mesec, takođe u skladu sa očekivanjima, nakon rasta od 0,3% u martu. Rast ovog pokazatelja za poslednju godinu dana iznosio je očekivanih 2,8%, nakon 2,8% s kraja prethodnog meseca. Lična potrošnja u SAD u aprilu je povećana za 0,2%, ispod očekivanja (0,3%), nakon rasta od 0,7% u martu (revidirano sa 0,8%). Realna potrošnja je smanjena za 0,1% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao rast od 0,1%, nakon rasta od 0,4% (revidirano sa 0,5%) u martu.

Godišnja stopa rasta *PCE* deflatora u aprilu 2,7%, u skladu sa očekivanjima

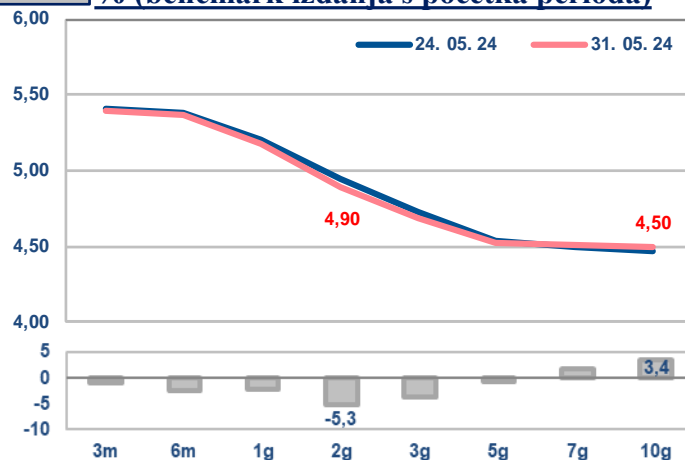
Stopa rasta BDP-a u SAD, prema drugoj proceni, u prvom tromesečju 2024. godine iznosila je 1,3% u odnosu na prethodno tromesečje (anualizovano), u skladu sa očekivanjima, nakon 1,6% u prvoj proceni, i nakon rasta od 3,4% u četvrtom tromesečju 2023. Lična potrošnja je u prvom tromesečju, prema drugoj proceni, povećana za 2,0%, ispod očekivanja (2,2%), nakon što je u prvoj proceni iznosila 2,5%. Stopa rasta BDP deflatora u prvom tromesečju iznosila je 3,0%, ispod očekivanja (3,1%), nakon 3,1% u prvoj proceni.

U izveštaju FED-a o tekućim ekonomskim uslovima (*Beige Book*) navodi se da je ekonomska aktivnost od prethodnog izveštaja zabeležila blagi rast. Izgledi za budući privredni rast blago su smanjeni, uz povećanje ekonomske neizvesnosti. Zaposlenost je blago povećana u većini okruga, dok nekoliko okruga navodi da je rast zaposlenosti izostao. Rast cena je nastavljen umerenim tempom. Veliki broj okruga beleži rast cena inputa, posebno osiguranja, dok je u nekoliko okruga zabeležen pad cena sirovina.

Indeks poverenja potrošača u SAD, prema podacima za maj, povećan je sa 97,5 u aprilu na 102,0, dok se očekivalo smanjenje na 96,0. Komponenta procene trenutne situacije povećana je sa 140,6 na 143,1. Komponenta očekivanja takođe je povećana, sa 68,8 na 74,6.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg. ■ promena (u baznim poenima)

1.10

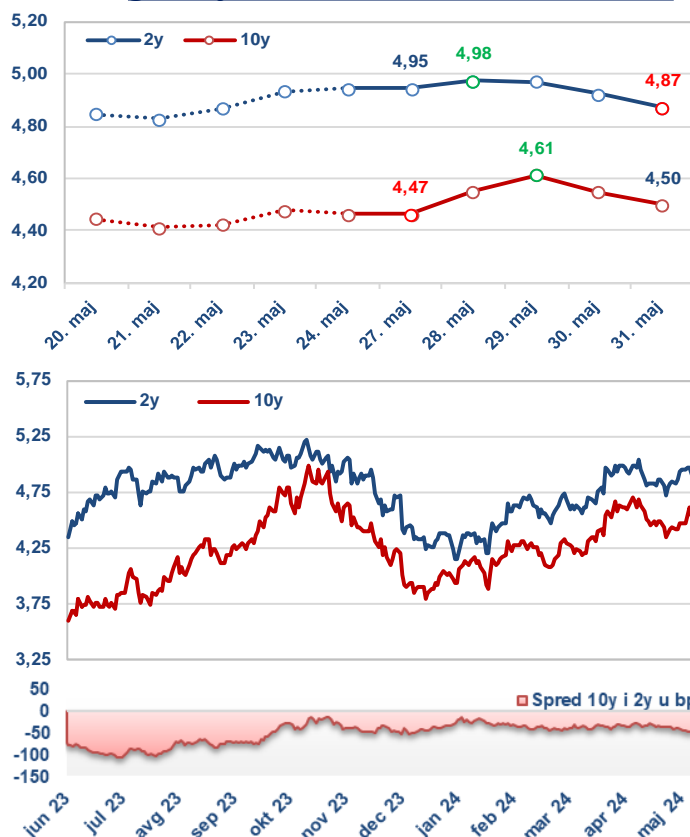
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta <i>PCE</i> deflatora, G/G	April	2,7%	2,7%	2,7%
Stopa rasta BDP-a u SAD, druga procena, T/T, anualizovano	1T	1,3%	1,3%	1,6%
Indeks poverenja potrošača	Maj	96,0	102,0	97,5

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica povećani su na ročnostima dužim od tri godine, dok su na kraćim ročnostima ostali skoro nepromenjeni. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 1 b.p., na 3,09%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za 8 b.p., na 2,66%.

Tokom nedelje prinosi su rasli usled boljih podataka o inflaciji u zoni evra i Nemačkoj, što je smanjilo verovatnoću većeg broja smanjenja kamatnih stopa ECB-a do kraja godine.

Inflacija u zoni evra, prema preliminarnim podacima, iznosila je 0,2% u maju, u odnosu na prethodni mesec, u skladu sa očekivanjima, nakon 0,6% u aprilu. U odnosu na isti mesec prethodne godine inflacija je iznosila 2,6% (očekivano 2,5%), nakon rasta od 2,4% s kraja prethodnog meseca. Godišnja stopa bazne inflacije iznosila je 2,9%, takođe iznad očekivanja, nakon 2,7% s kraja prethodnog meseca. Iako je inflacija u prethodnom periodu znatno smanjena, otporno tržište rada i snažan rast zarada, sprečili su dalji progres po pitanju dezinflacije.

Stopa inflacije u Nemačkoj, prema preliminarnim podacima, u maju je iznosila 0,2% u odnosu na prethodni mesec, u skladu sa očekivanjima, nakon rasta od 0,6% u aprilu. U odnosu na isti mesec prethodne godine, inflacija je iznosila 2,8%, iznad očekivanja (2,7%), nakon što je na kraju aprila iznosila 2,4%. Procenjuje se da je bazna inflacija povećana sa 2,9% na 3,3%.

Maloprodaja u Nemačkoj je zabeležila pad od 1,2% u aprilu u odnosu na prethodni mesec (očekivano -0,3%), nakon rasta od 2,6% u prethodnom mesecu (revidirano sa 1,8%). U odnosu na isti mesec prošle godine, maloprodaja je viša za 1,8%, manje od očekivanja (2,5%), nakon što je u martu bila niža za 1,9% (revidirano sa -2,7%).

Godišnja inflacija u zoni evra povećana u maju sa 2,4% na 2,6%, a očekivano je 2,5%

IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj u maju ostao je na nepromenjenom nivou, na 89,3 (prethodni podatak revidiran sa 89,4), dok se očekivao rast na 90,4. Komponenta procene trenutne situacije smanjena je sa 88,9 na 88,3 (očekivano 89,8), dok je komponenta očekivanja za narednih šest meseci povećana sa 89,7 na 90,4 (revidirano sa 89,9), čime se našla na najvišem nivou od aprila 2023. godine (očekivano 90,8).

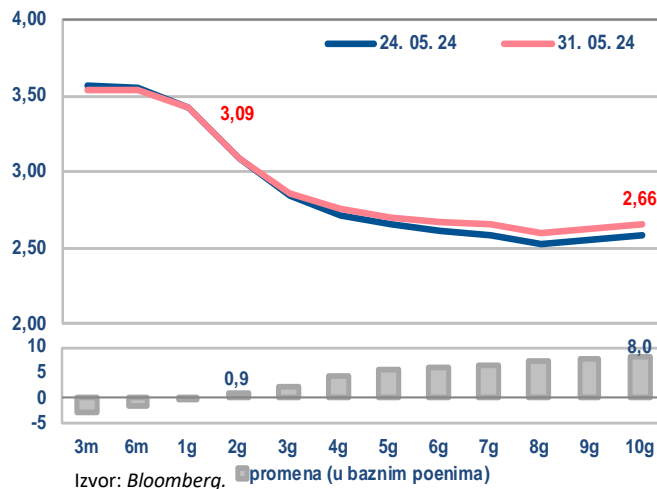
Prema anketi potrošača koju sprovodi ECB, medijalna očekivanja inflacije za narednu godinu dana u aprilu su smanjena sa 3,0% na 2,9%, u skladu sa očekivanjima, čime su se našla na najnižem nivou od septembra 2021. godine. S druge strane, inflatorna očekivanja za naredne tri godine smanjena su sa 2,5% na 2,4%, dok se očekivalo da će ostati na nepromenjenom nivou.

Stopa nezaposlenosti u zoni evra smanjena je u aprilu sa 6,5% na 6,4%, čime se našla na istorijskom minimumu, dok se očekivalo da ostane na nepromenjenom nivou.

Zvaničnici ECB-a (Lejn i Knot) izjavili su da se proces dezinflacije odvija prema planu i da, iako podaci o inflaciji u narednom periodu mogu biti nestabilni, dugoročni trend ukazuje da se inflacija vraća na nivo od 2% u 2025. godini.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

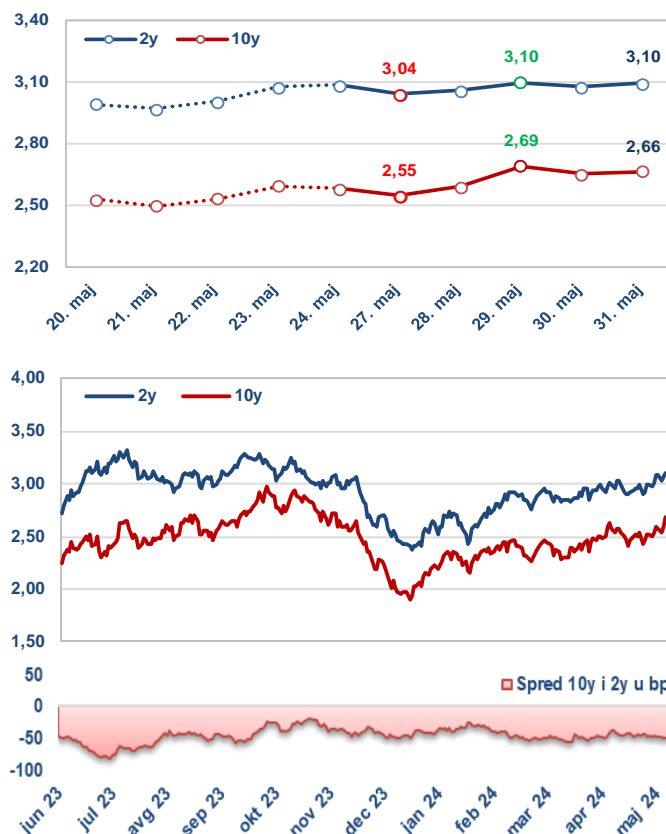
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Inflacija u zoni evra, preliminarno, G/G	Maj	2,5%	2,6%	2,4%
Inflacija u Nemačkoj, preliminarno, G/G	Maj	2,7%	2,8%	2,4%
IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj	Maj	90,4	89,3	89,3

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

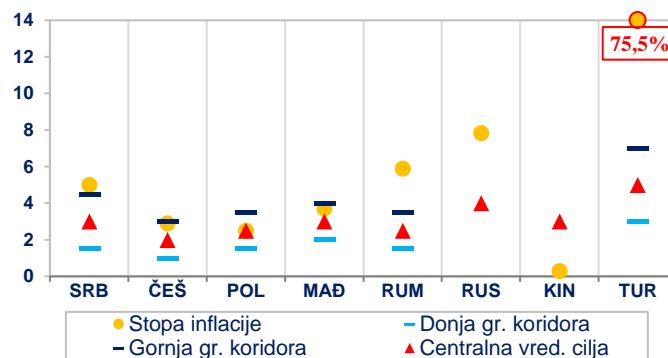
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T2, %)*
Srbija (NBS)	6,50	0,25	13. 7. 2023.	13. 6. 2024.	6,05
Češka (CNB)	5,25	-0,50	2. 5. 2024.	27. 6. 2024.	4,90
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4. 10. 2023.	5. 6. 2024.	5,75
Mađarska (MNB)	7,25	-0,50	21. 5. 2024.	18. 6. 2024.	6,85
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10. 1. 2023.	5. 7. 2024.	7,00
Turska (CBRT)	50,00	5,00	21. 3. 2024.	27. 6. 2024.	50,00
Rusija (CBR)	16,00	1,00	15. 12. 2023.	7. 6. 2024.	16,10
Kina (PBoC)	1,80	-0,10	15. 8. 2023.	-	-

Izvor: Bloomberg / * T2 2024. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

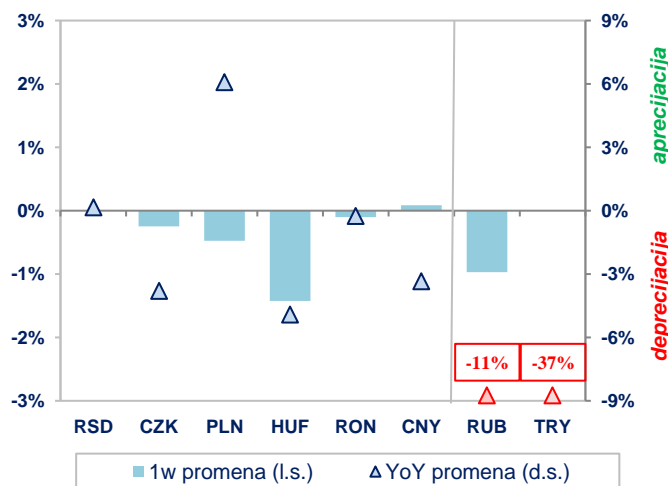
Član Monetarnog odbora Centralne banke Poljske Gabriela Maslovska istakla je da su naredne godine moguća smanjenja referentne kamatne stope manjeg obima (trenutno 7,00%), pri čemu je naglasila da se ova očekivanja zasnivaju na trenutnim podacima.

U toku izveštajnog perioda za posmatrane zemlje objavljeni su i sledeći makroekonomski podaci:

- **Zvanični proizvodni PMI indeks Kine u maju je iznosio 49,5**, što je ispod očekivanja od 50,5 i ispod nivoa iz aprila od 50,4. **Ovaj indeks je u maju u zoni kontrakcije nakon dva uzastopna meseca u kojima se nalazio u zoni ekspanzije.** Zvanični neproizvodni PMI indeks zabeležio je nivo od 51,1 u maju, ispod nivoa iz aprila od 51,2.
- **Stopa inflacije u Poljskoj u maju je, prema preliminarnoj proceni, iznosila 2,5% YoY (0,1% MoM) i nalazi se blago iznad podatka iz aprila od 2,4% YoY (1,1% MoM)**, ali značajnije ispod očekivanja analitičara (2,8% YoY / 0,5% MoM). Ovo je drugi uzastopni mesec u kome stopa inflacije u Poljskoj beleži rast.
- **Stopa rasta BDP-a u Turskoj je, prema preliminarnoj proceni, u prvom tromesečju 2024. godine iznosila 5,7% YoY (2,4% QoQ)**, što je blago ispod očekivanja analitičara od 5,8% YoY (1,6% QoQ), ali značajnije iznad nivoa iz četvrtog tromesečja 2023. godine (4,0% YoY / 1,0% QoQ).
- **Stopa rasta BDP-a Hrvatske u prvom tromesečju 2024. godine je, prema preliminarnoj proceni, iznosila 3,9% YoY (1,0% QoQ)**, što je ispod nivoa iz četvrtog tromesečja 2023. godine od 4,4% YoY (2,0% QoQ).
- **Stopa rasta BDP-a u Češkoj je u prvom tromesečju 2024. godine iznosila 0,2% YoY (0,3% QoQ)**, što je ispod očekivanja analitičara i **preliminarne procene od 0,4% YoY (0,5% QoQ)** i nepromenjeno u odnosu na nivo iz četvrtog tromesečja (0,2% YoY / 0,4% QoQ).
- **Stopa rasta industrijske proizvodnje je u Rusiji u aprilu iznosila 3,9% YoY (-4,9% MoM)**, što je blago ispod podatka iz marta od 4,0% YoY (8,5% MoM) i blago ispod očekivanja analitičara od 4,0% YoY.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	5,910	11,0	-55,0
Češka	4,234	-0,8	-20,6
Poljska	5,665	-12,2	-32,0
Mađarska	6,828	-13,5	-109,2
Rumunija	6,774	4,4	-22,1
Turska	25,730	3,0	1536,0
Kina	2,292	0,0	-45,5

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila pad od 0,06% i kretala se u rasponu od 2.332,94 do 2.356,74 američka dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

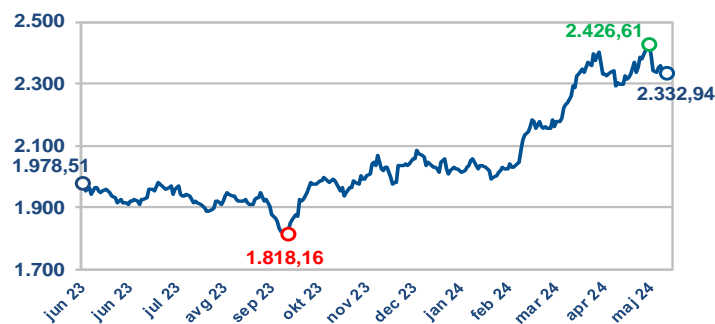
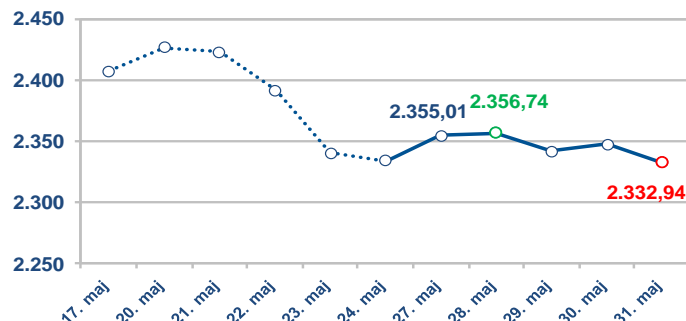
Na pad cene zlata uticali su sledeći faktori: zabrinutost zbog visokih kamatnih stopa u SAD; povećanje stopa prinosa na državne obveznice SAD (na dužim ročnostima), što je investiranje u zlato učinilo manje atraktivnim; očekivanja tržišnih učesnika da bi FED mogao zadržati kamatne stope na trenutnom nivou duži vremenski period, kao i izjave pojedinih predstavnika FED-a da je potrebno još nekoliko meseci pozitivnih podataka o inflaciji, i da bi, ako se inflacija značajno ne smanji, centralna banka mogla da podigne nivo kamatnih stopa umesto da ih smanji.

Cena zlata zabeležila pad od 0,06% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 2.332,94 dolara po unci

Na ograničenje daljeg pada cene zlata znatno su uticali sledeći faktori: povećana geopolitička napetost na Bliskom istoku nakon incidenata u Gazi i pogibije egipatskog vojnika tokom sukoba sa izraelskim trupama na graničnom prelazu Rafa; povećana tražnja centralnih banaka za kupovinom poluga zlata, kao i smanjena dugoročna inflatorna očekivanja u SAD po podacima Univerziteta iz Mičigena i istraživanjima raspoloženja potrošača.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je pad cene nafte tipa brent od 0,61%, koja se kretala u rasponu od 81,62 do 84,22 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

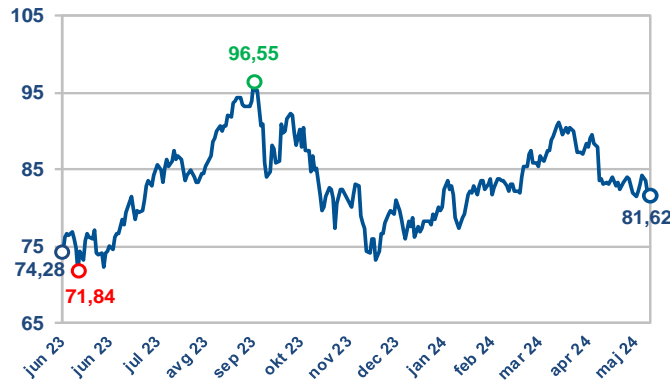
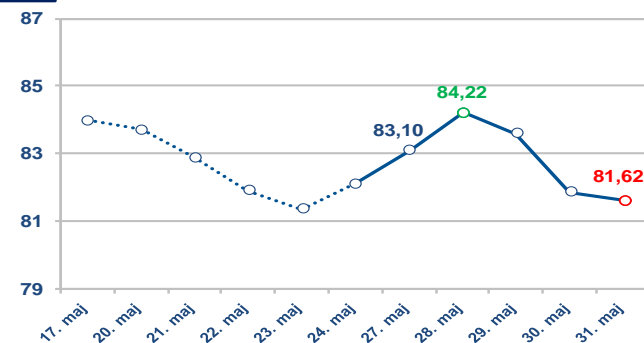
Na pad cene nafte uticali su sledeći faktori: vesti o povećanju ponude nafte iz Irana, Rusije i Ujedinjenih Arapskih Emirata, što je izazvalo napetost pred sastanak grupe OPEC+ i moguće razmatranje novih kvota za proizvodnju nafte do kraja godine; vesti o planiranom povećanju proizvodnje od strane drugih proizvođača nafte (Kazahstan, Irak, Kuvajt i Alžir); najave da će naftovod Južnog Sudana, oštećen tokom sukoba u februaru, uskoro započeti s radom; pad cena fjučers ugovora na sirovu naftu nakon vesti o smanjenju proizvodne aktivnosti u Kini u maju, najvećem svetskom uvozniku sirove nafte, kao i zabrinutost zbog visokih kamatnih stopa koje mogu usporiti privredni rast i smanjiti potražnju za gorivom.

Cena nafte zabeležila pad od 0,61% i na kraju posmatranog perioda iznosila 81,62 dolara po barelu

Na ograničenje daljeg pada cene nafte uticali su: rast tenzija na Bliskom istoku nakon pogibije egipatskog vojnika; napad Huta na brodove u Crvenom moru; očekivanja da će OPEC+ nakon sastanka 2. juna nastaviti s produženjem dobrovoljnog smanjenja proizvodnje nafte do kraja godine; izveštaji Američke agencije za informacije o energetici (EIA) i Američkog instituta za naftu (API) o smanjenju zaliha sirove nafte u SAD, kao i smanjenje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.